

Talousarvioaloite TAA 200/2021 vp

Johannes Koskinen sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Moreeni-Rastikan- kaan eritasoliittymän ja HCT-palvelualueen suunnitteluun ja to- teutuksen ensivaiheisiin valtatiellä 3 (1 100 000 euroa)

Eduskunnalle

Hämeenlinnan kaupunki ja Janakkalan kunta ovat kehittämässä voimakkaasti valtatie 3 varteen kasvukäytävän keskipesteeseen Etelä-Suomen suurinta yritysalueetta, joka on nimetty Industrial Park MORE:ksi. Alueella on nykytilanteessa kaavoitettua yritysalueetta noin 680 hehtaaria ja yrityksiä noin 80 kpl, työpaikkoja noin 1 400.

Alueen tavoitteena on kasvaa 1 100 hehtaarin alueeksi, joka mahdollistaa noin 1 500 000 kerrosneliön rakentamisen ja tarjoaa 3 000 työpaikkaa. Alueen kehitys on aktiivisesti käynnissä mm. asemakaavoituksen, yhdyskuntatekniikan toteutuksen, tutkimuksen ja kehityksen sekä yrityskehityksen osalta.

Alue toimii jo nyt logistiikkakeskuksena koko eteläisen Suomen osalta (mm. Fiskars Groupin, Tammer Brandsin, Lidl:n logistiikkakeskus). Alueella liikkuu raskasta liikennettä päivittäin noin 700–800 ajoneuvoa. Alueen kehittyminen ja kasvaminen edellyttävät alueen kytkemistä suoremmin valtakunnalliseen tieverkkoon. Maakuntakaavasta ja yleiskaavoista lähtien suunniteltu uusi Moreeni—Rastikangas-eritasoliittymä sijoittuu valtatielle 3 Viralan (mt 292) ja Hattelmalan (valtatie 10) eritasoliittymien puoliväliin. Eritasoliittymän tarkoituksena on mm. tarjota yritysalueelta sujuvamat yhteydet valtatielle 3 ja siten parantaa yritysalueen saavutettavuutta ja kehittymisedellytyksiä.

Eritasoliittymän suunnittelu on edennyt tiesuunnitteluvaiheeseen. Tiesuunnitelma viedään hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2022 alkupuolella. Eritasoliittymähankkeen yhteydessä VT 3 varressa olevat kylmät levähdysalueet poistuvat. Uudenmaan ELY-keskuksen ja kuntien välisen suunnittelusopimuksen mukaan valtatieltä 3 Moreenin kohdalta lakkaavat levähdysalueet korvataan uudella palvelualueella Moreenin eritasoliittymässä. Minimivaihtoehtona on korvata poistuvat levähdysalueet vastaavilla.

Hankkeen valmistelun yhteydessä on tullut vahvasti esiin merkittävästi laajemman ja paremmin varustellun palvelualueen tarve lain edellyttämien ammattiliikenteen lepoaikojen ja taukojen turvaamiseksi.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmä tarvitsee myös turvallisia taukopaikkoja, palveluita sekä HCT-ajoneuvoille mitoitettua aluetta, jollaista ei toistaiseksi ole Suomessa toteutettu. Nykyiset

Talousarvioaloite TAA 200/2021 vp

levähdysalueen ovat liian ahtaita ja niiden käyttöaste prosentit ovat jo nykytilanteessa merkittävästi korkeat.

HCT-palvelualueen tarpeellisuudesta on laajalti yhtenevä näkemys. Eritasoliittymä sijaitsee molemmista suunnista ajoaikojen suhteen optimiväyläsuhteella suhteessa satamiin ja pääkaupunkiseutuun. Eri toimijat, kuten SKAL, Hämeen kauppakamari ja Helsingin satama ovat antaneet lausuntonsa palvelualueen visiolle ja puoltavat hanketta. Tarve on noussut selkeästi esiin myös Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualueen kanssa käydyissä neuvotteluissa.

MORE:n HCT-palvelualueella olisi erinomaiset edellytykset toimia myös edelläkävijänä monituskelpoisen logistiikan digitalisaation kehittämisessä. Digitalisaation keinoin alue voisi hyvin toimia esimerkiksi pääkaupunkiseudun liikenteellisen paineen purkajana. Tavaraliikenne voidaan synkronoida satamien aikatauluihin, jolloin ajoneuvojen pysäköimistarve kehä 3:n sisäpuolella saadaan merkittävästi vähenemään. Samalla voidaan edistää liikenteen vähähiilisyystavoitteita.

MORE-alueen kehittyminen tuo harvinaisen tilaisuuden ja valmiin paikan kehittää ja toteuttaa valtakunnallisen raskaan liikenteen tarvitsemaan taukopaikka- ja siirtokuormausalueverkkoa ja logistiikan digitalisaatiota.

Tehtyjen selvitysten mukaan tarpeiden mukaista taukopaikka- ja siirtokuormausalueverkon palvelualueetta ei saada toteutumaan täysin markkinaehtoisesti. Toteutuakseen hanke vaatii valtion ja kuntien yhteistä suunnittelua ja sopimusta hankkeen rahoituksesta sopimuksellisella yhteisrahoitusmallilla.

Hankkeen tiesuunnittelu on käynnissä ja valmistuu vuoden 2022 alussa. Tiesuunnittelun hyväksymiskäsittelyyn mennessä täytyy suunnitella ja ratkaista myös palvelualueen konsepti ja aluevaraukset. Kunnat eivät pysty yksin edistämään liikennejärjestelmän tarpeita, valtion roolia tarvitaan niin tavoitteiden määrittelyssä kuin alueen toteutuksessakin.

Hankkeen investointivaiheen kokonaiskustannusarvio on noin 10 milj. euroa, joka tarkentuu tiesuunnittelun valmistuttua. Valmisteluaikataulun perusteella hanke on toteutettavissa vuosina 2024—2025. Tämä aloite on tehty yhteistyönä Hämeen liiton ja Hämeen vaalipiirin kansanedustajien kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 1 100 000 euroa momentille 31.10.77 Moreenin—Rastikankaan eritasoliittymän ja HCT -palvelualueen suunnittelua, tiesuunnitelman mahdollista täydentämistä, toteutussuunnittelua (rakennussuunnittelua) sekä osin samanaikaisesti toteutettavaa ensivaiheen rakentamista varten.

Talousarvioaloite TAA 200/2021 vp

Helsingissä 8.10.2021

Johannes Koskinen sd
Timo Heinonen kok
Päivi Räsänen kd
Hilkka Kemppe kesk
Sanni Grahn-Laasonen kok
Tarja Filatov sd
Jari Ronkainen ps
Rami Lehto ps
Kalle Jokinen kok
Mirka Soinikoski vihr
Lulu Ranne ps
Mika Kari sd